

מסורת הש"ס

(א) מור, ד"ה (ב) [ע' חס']
לקמן כד. ד"ה פלגת.
(ג) חס' ע"ז לקמן כד.
(ד) אלף כד פרנסתו היינו
בהוה שבי וכו' כן הוא
גרסת מהרש"א.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואין עולין
כו' (ואין אומר כי טעות
סופר הוא וכו' דהרגל
מפסיק) תח"מ וי"ב הדבר
פשוט שזה תלמיד טועה
כתב בגליון דהא מוכח
לקמן דף כ דלמנא דין
(דוקא שלשה ימים):
(ב) תוס' ד"ה וטוהו כו'
לא מניח היתר בזה דין
פירש כי ואפילו ע"י הדק
אסור ועל ידיו אחד:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה שמונה
ימים וכו' מורה לאלתר
בתבובות. ע"י יממות דף
מנ ע"א כשי"י ד"ה מקום
שמונה ועין לקמן דף כג
ע"א חס' ד"ה כל שלשים:
ד"ה ואין עולין וכו' ג"י
לא דוקא. קשה לו הא
בהדא מוצא לקמן דף כ
ע"א דלמנא דמנתי דהא
ג"י דוקא כדלמרי' שם
הלכה כתנא דין דלמנא
שלשה וז"ע: תוס' ד"ה
וטוהו וכו' אפ"י שריחא
דלא מלאכה. ע"י לעיל דף
יב ע"ב חס' ד"ה מכניס:

מוסף רש"י

בטלה הימנו גזרת
שבעה. שאין צריך להשלים
אחר הרגל ו' ימי אצילות
דכיון דעיקר האצילות דהיינו
ג' ימים ראשונים הוו קודם
לרגל, ניטל הרגל את
האחרונים (ד"ה יו"ט).
שמונה. אם קצרו מ' ימים
לפני הרגל, כיון דיום אחד
של שלשים היה קודם הרגל
ניטל הרגל ממנו גזרת
שלשים (שם).

וטוהו על יריכו. החוטין אצל לא צידו בין אצבעותיו וצפון כדך
חול: גב' לאחרים בטובה. ולא בשכר: מערים ומורו שלו. כן
עושה כל ימות החג: כדי פרנסתו. בהרוחה ולא מיירי במי שאין
לו מה יאכל: אצל לא באבן. שמונה כחוס כדי שיוכל לשחור יפה:

מתני' הקובר ממו שלשה ימים
קודם הרגל. הואיל ועיקר אצילות
אינו אלא שלשה ימים: בטלה ממנו
גזרת שבעה. דלאחר הרגל אינו
צריך למנות יותר: שמונה ימים.
קודם הרגל בטלה ממנו גזרת שלשים
דהואיל והתחיל יום אחד מן השלשים
אינו צריך לשמור כלום לאחר הרגל
דין שלשים אלא * מותר לאלתר
בתבובות בגיהון ומספורת: שש
עולה. אירע שבת בימי אצילות עולה
למנין שבעה: ואינה מפסקת. דלאחר
שבת צריך להשלים שבעה ימי אצילות
עם השבת: והרגלים מפסיקין.
דכי קבר ממו שלשה ימים קודם
הרגל מפסיק האצילות לגמרי ולאחר
הרגל אין משלים כלום: ואין עולין.
דכי קבר ממו בתוך הרגל דלא בטלה
ממנו גזרת ו' אין ימי הרגל עולין
למנין ו' ימי אצילות אלא לאחר הרגל
צריך לישב ו' ימי אצילות זו היא
כצדתי. אצל בהעתק מנאחי ואין
עולין דכי קבר את ממו שני ימים
לפני הרגל דלא בטלה ממנו גזרת
שבעה אין ימי הרגל עולין למנין
שבעה ימי אצילות אלא לאחר הרגל
צריך לישב ה' ימי אצילות להשלים
לשני ימים שנהג לפני הרגל (ה) ואני
אומר כי טעות סופר הוא דמה
שזכר * שלשה ימים לפני הרגל לאו
דוקא ואפילו שעה אחת לפני הרגל
בטלה ממנו גזרת שבעה דהרגל
מפסיק: משאחר כיום המקדש.
שאין לערער תשלומין כל ו' ואינו
אלא יום אחד: כשבת. ודינו כשבת

דעולה ואינה מפסקת: ראש השנה כשבת. הואיל ואינו אלא יום
אחד: גב' גזרת. שלשים בטלו אצל ימים לא בטלו שלשים יום
לא בטלו דעדיין תלויין ועומדים: מאי טעמא ימים לא בטלו.
כלומר באיזה ענין לא בטלו ימים: שאם לא גילה ערב
הרגל. דכי בטלו גזרת שלשים ואידיע ליה לגלותי ערב
הרגל ולא גילה: אסור לגלה אחר הרגל. כל שלשים יום:
והתניא

דלמנא דמנתי חד נש אצד תפילי בחולא דמועדא אחא לקמיה דרז חננאל פי' שיכתוב לו לפי שהיה סופר דלמנא דמנתי (דף יח):
שלחיה לקמיה דרז דרז חנה אמר ליה זל הכ ליה תפילין ואת כחך דתמן כותב אדם תפילין לעצמו אחא לקמיה דרז אמר ליה
כתוב ליה פירוש בלא הערמה מתני' פליגא על רז כותב אדם תפילין ומחזה לעצמו הא לאחר לא רז פתר לה בכוח להניח פירוש רז
מעמיד המשנה להניחם אחר המועד אצל להניחם במועד שרי ובהלכות גדולות פסק דאסור להניח תפילין בחולו של מועד ולטעם שמעט
שבתות וימים טובים ימימים ימימה מסכתא שפיר דממעט חולו של מועד ולמנא דדריש (מנחות דף לו: ב) מלך לאות ילאו שבתות וימים טובים
שכן עצמאן אותם לפי שכן עולין עולין מלאכה כי אם בדבר האצד אצל קשיא למאי דפרישית לעיל (דף ג. ד"ה משקין) דמלאכה דחול
המועד מדרבנן היכי ממעט להו ים לומר הואיל ואוכל מנה ויושב בסוכה אין צריך אות ואם הוא אמת דבחו המועד חייב בתפילין ים
לומר הואיל ועולין מלאכה זו אין אות וימימים ימימה נמי לא ממעט אלא יום טוב דחלוק משאר ימים: הקובר את בותו. להכי נקט
קובר דאצילות מתחלת משעת סמימת הגולל כדלמרינן לקמן (דף סח: ב) ש"ש ימים. כך הוא עיקר אצילות לכמה ימיו ואמרין
לקמן (שם): שלשה ימים לכו: מאי טעמא דא בטלו. הכא הוה נחא טפי לגרום ימים לענין מאי לא בטלו ואין צריך להגיה דהוא היא:
שאם לא גילה ערב הרגל בו. ונראה לי דה"ה לא כיצם ולא רחץ ערב הרגל אם מותר לרחוץ ולכבס מצנצב יו"ט ולא כיצם ולא
רחץ לא כיצם ברגל והשתא נחא הא דקתני גזרת שבעה בטלו הא ימים לא בטלו ומיהו קשיא לן דקאמר בסמוך שכשם שמנאות
שלשה מבטלת גזרת שבעה אפילו לתנא קמא דמבטלת אפילו ימים שמנא אצל שאלו ראיה למנאות שלשים שבעה לגמרי אפילו ימים והרינן
פי' דדוקא לא גילה אצל לא כיצם לא דמותר לכבס אפילו לא כיצם שאלו צורך גדול יותר ואין נראה לי טעמו דאם הוא צורך גדול י"ש
שיש לנו לקנסו בשלל עשה קודם הרגל ונכנס ברגל ולפירוש הקונטרס דמפרש לקמן שאם חל שלישי להיות ערב הרגל שאסור ברחיבה
עד הערב זהו עד שחשכה אם כן לא שייך לקנסו במה שלא רחץ ולא כבס וא"כ ימים לענין מאי לא בטלו גבי שבעה מיהו ים לומר דאם
לא רחץ ברגל אסור לרחוץ אחר הרגל ועוד ים לומר אצד דנקט סיפא גזרת נקט ברישא גזרת ועוד נראה לי דרישא ה"פ שלשה ימים
בטלה גזרת שבעה הא שני ימים לא בטלה גזרת מ"מ פי' אחת מדקאמר בסמוך שכשם שגזרת שלשה מבטלת גזרת ו' כ"י משמע שזה
פשוט אפילו לת"ק והשתא תימה לי דכי משני שאם לא גילה זו תינה סיפא אצל ברישא דקאמר בטלה הימנו גזרת ו' אמאי נקט גזרת
ולענין מאי קאמר ימים לא בטלו וי"ל דאצד דנקט סיפא גזרת תנא נמי רישא גזרת ועוד נראה לי דרישא ה"פ שלשה ימים בטלה גזרת ו'
הא שני ימים בטלו גזרת הא ימים לא בטלו לענין דנוהא דברים שבניעה:

ואלו מגלחין פרק שלישי מועד קטן יא.

ומטוה על יריכו תכלת לציציתו. פירוש ע"י שניו אצל בתפילין
אי אפשר בשניו שצריך כתיבה תמה ובעשיית תפילין
וזיית לא איירי במתני' ושמא אין איסור כי אם בכתיבה וטוהיה ומה
שנהגו לכתוב בעוגל לא מצינו היתר (א) וכן פירש בתוספות הרב
שם רצו ואפילו על ידי הדחק על

יהודי אחד שתפוס היה היתרו דחוק
גם על ידי היפוך שהוא נקרא מנז
אחר לא היו מתירין וגם אי לא אסור
משום מלאכה הא אסרינ * אפילו
טירחא דלאו מלאכה בפרק קמא
(דף 7.) מיהו נהגו לומר דמתני' לא
איירי על ידי היפוך ויש כותבין על
ידי חילוק האות וכך היה עושה רבי
זקני והיו"ד שאי אפשר היה כותב
בכתב הפוך: רבי יהודה אומר
במערב. לכוונה ממחיר יותר מרבי
מאיר שהתיר לאחרים ובתוספות
פירשו דרבי מאיר אינו מתיר אלא
בהערמה ולא הצנתי: רבי יוסי
אומר בותב ומוכר כדי פרנסתו.
דשרי לגמרי לאחרים בשכר דוקא
כדי פרנסתו ולכוונה מיקל מכולהו
וכן פי' הר"א עוד פי' דכולהו הוי
שרי כדי פרנסתו דאין לו מה יאכל
ולא איירי אלא כשיש לו מה יאכל
וממחיר רבי יוסי יותר מכולהו ולישנא
לא משמע הכי דהוה ליה למימר אינו
כותב אלא כדי פרנסתו מיהו במילתא
דרבי יהודה קשה נמי קלת דהוה ליה
למימר אינו כותב אלא כדי פרנסתו
לדלג שמונה ימים בטלה
הימנו גזרת שלשים, מפני
שאמרו, שבת עולה ואינה
מפסיקת גללים פסיקין
ואין עולין. כו. אמר רב

בגזירות בטלו ימים לא
בטלו. פי' בגזירות בטלו,
נדחו גזירות האצילות גבי
הרגל, שיש לו לגלח
וחלתי זה מגזירות
האצילות. ואם לא גילה
ערב הרגל אסור לו לגלח
אחר הרגל, כי ימים לא
בטלו.

ספרים תפילין ומחזות כדי למוכרם או כדי להניחם ועוד פי' דלמנא
כרבי יוסף לפי מה שפירש שרבי יוסף ממחיר ואין ראיה מכאן
שמותיר להניח תפילין דלמנא רבי מאיר ורבי יהודה לטעמיהו דסבירא
להו פרק המואל תפילין (עירובין דף לו: ו) שם שבת זמן תפילין [ורב]
ורבה דר בר חנה נמי הכי מצי סברי ואע"י דכולהו אמוראי דפרק
הקומץ רבה (מנחות דף לו: ו) שם משמע דלמנא רב לאו זמן תפילין
הוא אצל ר' יחזקאל דאברהם היה מציא מן הירושלמי להתייר להניח

דלמנא דמנתי חד נש אצד תפילי בחולא דמועדא אחא לקמיה דרז חננאל פי' שיכתוב לו לפי שהיה סופר דלמנא דמנתי (דף יח):
שלחיה לקמיה דרז דרז חנה אמר ליה זל הכ ליה תפילין ואת כחך דתמן כותב אדם תפילין לעצמו אחא לקמיה דרז אמר ליה
כתוב ליה פירוש בלא הערמה מתני' פליגא על רז כותב אדם תפילין ומחזה לעצמו הא לאחר לא רז פתר לה בכוח להניח פירוש רז
מעמיד המשנה להניחם אחר המועד אצל להניחם במועד שרי ובהלכות גדולות פסק דאסור להניח תפילין בחולו של מועד ולטעם שמעט
שבתות וימים טובים ימימים ימימה מסכתא שפיר דממעט חולו של מועד ולמנא דדריש (מנחות דף לו: ב) מלך לאות ילאו שבתות וימים טובים
שכן עצמאן אותם לפי שכן עולין עולין מלאכה כי אם בדבר האצד אצל קשיא למאי דפרישית לעיל (דף ג. ד"ה משקין) דמלאכה דחול
המועד מדרבנן היכי ממעט להו ים לומר הואיל ואוכל מנה ויושב בסוכה אין צריך אות ואם הוא אמת דבחו המועד חייב בתפילין ים
לומר הואיל ועולין מלאכה זו אין אות וימימים ימימה נמי לא ממעט אלא יום טוב דחלוק משאר ימים: הקובר את בותו. להכי נקט
קובר דאצילות מתחלת משעת סמימת הגולל כדלמרינן לקמן (דף סח: ב) ש"ש ימים. כך הוא עיקר אצילות לכמה ימיו ואמרין
לקמן (שם): שלשה ימים לכו: מאי טעמא דא בטלו. הכא הוה נחא טפי לגרום ימים לענין מאי לא בטלו ואין צריך להגיה דהוא היא:
שאם לא גילה ערב הרגל בו. ונראה לי דה"ה לא כיצם ולא רחץ ערב הרגל אם מותר לרחוץ ולכבס מצנצב יו"ט ולא כיצם ולא
רחץ לא כיצם ברגל והשתא נחא הא דקתני גזרת שבעה בטלו הא ימים לא בטלו ומיהו קשיא לן דקאמר בסמוך שכשם שמנאות
שלשה מבטלת גזרת שבעה אפילו לתנא קמא דמבטלת אפילו ימים שמנא אצל שאלו ראיה למנאות שלשים שבעה לגמרי אפילו ימים והרינן
פי' דדוקא לא גילה אצל לא כיצם לא דמותר לכבס אפילו לא כיצם שאלו צורך גדול יותר ואין נראה לי טעמו דאם הוא צורך גדול י"ש
שיש לנו לקנסו בשלל עשה קודם הרגל ונכנס ברגל ולפירוש הקונטרס דמפרש לקמן שאם חל שלישי להיות ערב הרגל שאסור ברחיבה
עד הערב זהו עד שחשכה אם כן לא שייך לקנסו במה שלא רחץ ולא כבס וא"כ ימים לענין מאי לא בטלו גבי שבעה מיהו ים לומר דאם
לא רחץ ברגל אסור לרחוץ אחר הרגל ועוד ים לומר אצד דנקט סיפא גזרת נקט ברישא גזרת ועוד נראה לי דרישא ה"פ שלשה ימים
בטלה גזרת שבעה הא שני ימים לא בטלה גזרת מ"מ פי' אחת מדקאמר בסמוך שכשם שגזרת שלשה מבטלת גזרת ו' כ"י משמע שזה
פשוט אפילו לת"ק והשתא תימה לי דכי משני שאם לא גילה זו תינה סיפא אצל ברישא דקאמר בטלה הימנו גזרת ו' אמאי נקט גזרת
ולענין מאי קאמר ימים לא בטלו וי"ל דאצד דנקט סיפא גזרת תנא נמי רישא גזרת ועוד נראה לי דרישא ה"פ שלשה ימים בטלה גזרת ו'
הא שני ימים בטלו גזרת הא ימים לא בטלו לענין דנוהא דברים שבניעה:

והתניא

עין משפט
גר מצוה

צה א ב מ"י פ"ז מהלכות
י"ט הלכה יג טו"ש
א"ח ס"י תקומה סעיף ג:
צב א מ"י פ"י מהל' אצל
הלכה א סמג ענין צ
טו"ש י"ד ס"י ט סעיף א:
ק ה מ"י שם הלכה ג
טו"ש ע"ש ס"י ש"ט
סעיף [א] צ וטו"ש ע"א
סימן תקומה סעיף ז:
קא ה מ"י שם טו"ש ע"ש
י"ד סימן ש"ט סעיף
ו וטו"ש ע"א ס"י סימן
תקומה סעיף [א]:
קב ה מ"י שם טו"ש י"ד
שם סעיף ח:

רבינו חננאל

ת"ר כותבים תפילין
ומחזות לעצמן, ולאחרים
בטובה, דברי ר' מאיר, ר'
יהודה אומר מערים ומוכר
וחוזר וכותב לעצמו, ר'
יוסי אומר כותב ומוכר
כדרכו כדי פרנסתו. אורי
ליה רב לרב חננאל הלכה
כותב ומוכר כדרכו כדי
פרנסתו. וטוהו אדם על
יריכו תכלת לציציתו.
אסיקנא אמר רב יהודה
אמר שמואל, וכן אמר ר'
חייא בר אבא אמר ר'
יוחנן, טוהו אדם בין באבן
בין בפלך. והלכה כותב
ומוכר כדי פרנסתו. מתני'
הקובר את ממו ג' ימים
קודם לרגל בטלה הימנו
גזרת שבעה, קברו קודם
לרגל שמונה ימים בטלה
הימנו גזרת שלשים, מפני
שאמרו, שבת עולה ואינה
מפסיקת גללים פסיקין
ואין עולין. כו. אמר רב
בגזירות בטלו ימים לא
בטלו. פי' בגזירות בטלו,
נדחו גזירות האצילות גבי
הרגל, שיש לו לגלח
וחלתי זה מגזירות
האצילות. ואם לא גילה
ערב הרגל אסור לו לגלח
אחר הרגל, כי ימים לא
בטלו.